

Sygn. akt IV U 750/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 marca 2017r. w S.

odwołania S. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 26 lipca 2016 r. (Nr (...) - (...) - (...))

w sprawie S. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o należności z tytułu składek

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala iż decyzja z dnia 26 lipca 2016 r. o odmowie umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy obciążających S. N. została wydana przedwcześnie i zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. do wydania decyzji w przedmiocie wniosku S. N. z 12 września 2014 r. o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek, po zrealizowaniu umowy nr (...) z dnia 15 stycznia 2015 r. zawartej między S. N. a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, albo po wcześniejszym rozwiązaniu tej umowy z przyczyn określonych w jej paragrafie 7.

Sygn. akt IV U 750/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 26 lipca 2016r Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art.1 ust.13 pkt 2 ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność odmówił S. N. umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2000r. do lutego 2000r. oraz od kwietnia 2000r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 111 557,37 złotych, z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2000r. do lutego 2000r., od kwietnia 2000r. do sierpnia 2001r. oraz od marca 2002r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 30 703,05 złotych oraz z tytułu składek na Fundusz Pracy za okres od lutego 2004r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 4 458,51 złotych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał,

że we wcześniejszej decyzji z 10 października 2014r., wydanej po rozpatrzeniu wniosku S. N. z 12 września 2014r. o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie w/w ustawy z 9 listopada 2012r., organ określił należności podlegające umorzeniu, jak również warunki umorzenia, które to warunki należało spełnić w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 10 października 2014r. (co nastąpiło z dniem 14 listopada 2014r.), z wyjątkiem sytuacji, w której należności niepodlegające umorzeniu zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności, wówczas warunek ten uważa się za spełniony po ich opłaceniu. Organ rentowy wskazał, że niepodlegające umorzeniu składki wraz z odsetkami za zwłokę są opłacane przez S. N. w ramach układu ratalnego określonego umową z 15 stycznia 2015r. o rozłożenie na raty należności z tytułu składek, jednakże z dalszych ustaleń wynika, że w obowiązującym terminie ,tj. do 16 listopada 2015r. S. N. nie opłacił należności z tytułu kosztów egzekucyjnych naliczonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S.. W tych okolicznościach organ rentowy stwierdził, że na dzień wydania przedmiotowej decyzji na koncie rozliczeniowym S. N. istnieją należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy niepodlegające umorzeniu, które spłaca w układzie ratalnym, natomiast koszty egzekucyjne należne Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w S. nie zostały zapłacone, stąd warunek określony w art.1 ust.10 ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność nie został spełniony.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył S. N. wnosząc o jej zmianę poprzez umorzenie należności z tytułu składek. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że koszty egzekucyjne w Urzędzie Skarbowym opłacił z opóźnieniem, ale był przekonany, że skoro opłaca układ ratalny to wszystko jest w porządku. Podniósł, że w dalszym ciągu będzie spłacał raty, dlatego wnosi o zmianę zaskarżonej decyzji (odwołanie k.2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od płatnika składek na rzecz organu rentowego kosztów postępowania wg norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska przywołał okoliczności powołane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, nadto podniósł, że zarówno decyzja z 10 października 2014r. określająca warunki umorzenia, jak i układ ratalny z 15 stycznia 2015r. jednoznacznie wskazywały termin i sposób spłaty należności niepodlegających umorzeniu. Płatnik składek miał możliwość odwołania się od tej decyzji, o czym był poinformowany, skoro tego nie uczynił to znaczy, że uznał ją i zrozumiał. Dodatkowo organ rentowy przed zbliżającym się terminem płatności – na dwa miesiące wcześniej, wezwał płatnika składek do zapłaty kosztów egzekucyjnych lub przedstawienia informacji od Naczelnika Urzędu Skarbowego o braku zaległości z tego tytułu. Na pismo to płatnik składek nie zareagował. Dlatego powoływanie się przez niego, że nie wiedział do kiedy ma spłacić tę należność i gdzie ma ją wpłacić jest nieuzasadnione, tym bardziej że płatnik składek jest przedsiębiorcą, od którego wymaga się więcej staranności. W tych okolicznościach płatnik składek sam doprowadził do przekroczenia terminu spłaty należności przez co nie spełnił warunku określonego w decyzji z 10 października 2014r. i w art.1 ust.10 ustawy abolicyjnej (odpowiedź na odwołanie k.3-5 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 12 września 2014r. wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniosek S. N. złożony na podstawie ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, w którym wniósł o umorzenie nieopłaconych należności na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za cały okres objęty ustawą z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, którą zlikwidował z dniem 14 maja 2014r. (wniosek z 12 września 2014r. k.1 akt organu rentowego).

W następstwie tego wniosku organ rentowy przeprowadził postępowanie w przedmiocie określenia warunków umorzenia, o czym poinformował płatnika składek w piśmie z 30 września 2014r. (pismo z 30 września 2014r. z potwierdzeniem odbioru k.2 akt organu rentowego). W wyniku powyższego, działając na podstawie art.1 ust.8 ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, organ rentowy w dniu 10 października 2014r. wydał decyzję, w której wskazał, że:

I. wg stanu na dzień 12 września 2014r. (data złożenia wniosku) umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

- ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2000r. do lutego 2000r. oraz od kwietnia 2000r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 111 557,37 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 49 384,19 złotych, z tytułu odsetek w kwocie 61 655,58 złotych i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 517,60 złotych,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2000r. do lutego 2000r., od kwietnia 2000r. do sierpnia 2001r. oraz od marca 2002r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 30 703,05 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 14 331,45 złotych, odsetek w kwocie 16 312 złotych i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 59,60 złotych,

- na Fundusz Pracy za okres od lutego 2004r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 4 458,51 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 2 290,51 złotych i odsetek w kwocie 2 168 złotych,

II. warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powtórzył, że należności niepodlegające umorzeniu podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji, ponadto, jeżeli w w/w terminie należności niepodlegające umorzeniu, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie rozłożony termin ich płatności, warunek ten uważa się za spełniony po ich opłaceniu. Ponadto wskazał, że na dzień złożenia wniosku o umorzenie ,tj. na dzień 12 września 2014r. na koncie rozliczeniowym płatnika składek figurują należności niepodlegające umorzeniu, a bieżąca informacja w tym zakresie powinna być uzyskana w momencie ich regulowania. Przedmiotowa decyzja doręczona została płatnikowi składek w dniu 13 października 2014r. i wobec braku jej zaskarżenia uprawomocniła się z dniem 14 listopada 2014r. ,tj. po upływie miesiąca od doręczenia jej płatnikowi składek (decyzja z 10 października 2014r. o warunkach umorzenia należności z potwierdzeniem odbioru przez płatnika składek k.3-4 akt organu rentowego).

W dniu 15 stycznia 2015r. organ rentowy i płatnik składek zawarli umowę nr (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, w której na podstawie art.29 ust.1 i 1a ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych rozłożyli na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy w łącznej kwocie 75 433,09 złotych (w tym odsetki i opłaty prolongacyjne) obciążające płatnika składek, a niepodlegające umorzeniu w myśl w/w decyzji z 10 października 2014r. W umowie strony przewidziały, że należności opłacane będą w miesięcznych ratach w wysokości i w terminach określonych szczegółowo w umowie, przy czym termin płatności ostatniej raty z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne strony określiły na dzień 15 czerwca 2021r. W paragrafie 7 przedmiotowej umowy jej strony przewidziały enumeratywnie sytuacje, w których umowa ulega rozwiązaniu powodując wymagalność należności z tytułu składek wraz z odsetkami (umowa z 15 stycznia 2015r. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek k.12-16 akt sprawy). Do chwili rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie płatnik składek terminowo uregulował 24 raty wynikające z harmonogramu spłat przewidzianego w powyższej umowie (informacja organu rentowego z 26 stycznia 2017r. k.22 akt sprawy).

Następnie w piśmie z 28 września 2015r. skierowanym do płatnika składek organ rentowy poinformował płatnika składek, że zgodnie z art.1 ust.10 ustawy z 9 listopada 2012r., warunkiem umorzenia należności określonych w decyzji 10 października 2014r. jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od 1 stycznia 1999r. oraz należnych od tych składek odsetek, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Wskazując na powyższe organ rentowy wskazał, że należności niepodlegające umorzeniu płatnik składek spłaca w ramach układu ratalnego, natomiast w odniesieniu do kosztów egzekucyjnych

wnosi o przedłożenie przez płatnika składek informacji o braku zaległości z tytułu kosztów egzekucyjnych, niepodlegających umorzeniu wydanej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S., które powinny być opłacone do 16 listopada 2015r. (pismo z 28 września 2015r. skierowane do płatnika składek k.9 akt organu rentowego). Przedmiotowe pismo doręczone zostało płatnikowi składek w dniu 29 września 2015r. (wydruk ze strony internetowej Poczty Polskiej k.2 akt organu rentowego za pismem z 24 stycznia 2017r.).

Płatnik składek uregulował koszty postępowania egzekucyjnego od należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu (spłacanych w ramach układu ratalnego z 15 stycznia 2015r.) w dniu 8 sierpnia 2016r. (pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 9 sierpnia 2016r. k.11 akt sprawy i kopia dowodu wpłaty k.21 akt sprawy).

Uprzednio zaskarżoną decyzją z 26 lipca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art.1 ust.13 pkt 2 ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność i wskazując na nieopłacenie przez płatnika składek na dzień wydania decyzji kosztów egzekucyjnych należnych Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w S., odmówił płatnikowi składek umorzenia należności z tytułu składek na:

a) ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2000r. do lutego 2000r. oraz od kwietnia 2000r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 111 557,37 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 49 384,19 złotych, z tytułu odsetek w kwocie 61 655,58 złotych i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 517,60 złotych,

b) ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2000r. do lutego 2000r., od kwietnia 2000r. do sierpnia 2001r. oraz od marca 2002r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 30 703,05 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 14 331,45 złotych, odsetek w kwocie 16 312 złotych i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 59,60 złotych,

c) na Fundusz Pracy za okres od lutego 2004r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 4 458,51 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 2 290,51 złotych i odsetek w kwocie 2 168 złotych (decyzja z 26 lipca 2016r. k.17-18 akt organu rentowego).

UZASADNIENIE

Odwołanie płatnika składek S. N. od decyzji z 26 lipca 2016r. odmawiającej mu umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy okazało się uzasadnione i skutkowało zmianą zaskarżonej decyzji, aczkolwiek nie w sposób polegający na umorzeniu tych należności.

Przypomnieć należy, że przedmiotowa decyzja wydana została w trybie przepisów ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012r., poz.1551), zwanej dalej „ustawą”. Przepisy tej ustawy, zwanej również ustawą abolicyjną, dały osobom, podlegającym w okresie od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, możliwość skorzystania z umorzenia nieopłaconych na te ubezpieczenia składek za okres od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. (i w dalszej kolejności składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy) oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych oraz kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego – art.1 ust.1 i ust.6 ustawy. Ustawodawca przewidział, że postępowanie w sprawie umorzenia tych należności odbywać się będzie etapami, które obejmować będą: 1/ określenie przez organ rentowy należności podlegających umorzeniu oraz warunków takiego umorzenia, 2/ realizację przez płatnika składek warunków umorzenia i 3/ rozstrzygnięcie przez organ rentowy o umorzeniu należności lub o odmowie umorzenia w zależności od tego, czy spełnione zostały warunki umorzenia. I tak, w art.1 ust.8 ustawy wskazano, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust.1 i 6 (podlegające umorzeniu), z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych. W art.1 ust.10 ustawy sprecyzowano, że warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust.1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust.13 pkt 1

ustawy (rozstrzygającej o umorzeniu należności), niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od 1 stycznia 1999r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego, przy czym w ustępie 11 art.1 ustawy wskazano, że niepodlegające umorzeniu należności, wymienione w przytoczonym wyżej ustępie 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, a także kwoty należności podlegających umorzeniu. Zasada spłaty należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia znajduje wyłączenie w przypadku sytuacji określonej w art.1 ust.12 ustawy, a zatem w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, niepodlegające umorzeniu należności, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności. Wówczas warunek umorzenia w postaci spłaty należności niepodlegających umorzeniu uważa się za spełniony po ich opłaceniu.

Analizując powyższe uregulowania ustawy i odnosząc je do okoliczności sprawy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zaskarżona decyzja z 26 lipca 2016r. odmawiająca S. N. umorzenia należności z tytułu składek określonych szczegółowo w tejże decyzji oraz we wcześniejszej decyzji z 10 października 2014r. została wydana przedwcześnie. Wydając przedmiotową decyzję organ rentowy działał na podstawie art.1 ust.13 pkt 2 ustawy ,tj. stwierdził, że wobec niespełnienia przez płatnika składek warunku umorzenia w postaci spłaty należności niepodlegających umorzeniu zachodzą podstawy do odmowy umorzenia należności. Stwierdzając niespełnienie przez płatnika składek warunku umorzenia należności organ rentowy - jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej decyzji – miał na względzie upływ terminu 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 10 października 2014r. i brak uregulowania w tym terminie przez płatnika składek należności niepodlegających umorzeniu. W ocenie Sądu takie działanie organu rentowego nie uwzględnia wszystkich okoliczności sprawy. Z przedstawionych wcześniej ustaleń faktycznych wynika bowiem, że po wydaniu przez organ rentowy w dniu 10 października 2014r. decyzji co do warunków umorzenia oraz należności podlegających umorzeniu i po uprawomocnieniu się tej decyzji, strony ,tj. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. oraz płatnik składek zawarli w dniu 15 stycznia 2015r. umowę o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu. W tych okolicznościach zastosowanie w sprawie znajduje przepis art.1 ust.12 ustawy, zgodnie z którym, w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, niepodlegające umorzeniu należności zostaną rozłożone na raty, warunek umorzenia pozostałych objętych postępowaniem należności z tytułu składek, uważa się za spełniony po ich opłaceniu. Oczywiście spłata tych niepodlegających umorzeniu należności – aby można było mówić o realizacji warunków umorzenia - powinna nastąpić w terminie ustalonym przez strony w umowie o rozłożeniu na raty. Jak wynika z wcześniejszych ustaleń Sądu, strony niniejszego postępowania w dniu 15 stycznia 2015r. zawarły umowę o rozłożeniu na raty niepodlegających umorzeniu należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy obejmujących kwoty zaległych składek oraz odsetki za zwłokę, przy czym jak wynika z zawartego w umowie harmonogramu spłat, najdalszy termin spłaty należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne upływa w dniu 15 czerwca 2021r. (umowa k.12-16 akt sprawy). W tych okolicznościach oraz w świetle powyższych regulacji uzasadnione jest stwierdzenie, że wydając w dniu 26 lipca 2016r. decyzję o odmowie umorzenia należności obciążających S. N. organ rentowy nie zastosował się do dyspozycji art.1 ust.12 ustawy, który w sytuacji zawarcia umowy o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, termin spłaty należności niepodlegających umorzeniu określa poprzez odesłanie do przedmiotowej umowy i zawartego w niej terminu spłaty tychże należności. Poza sporem pozostaje bowiem, że termin spłaty przez S. N. należności niepodlegających umorzeniu jeszcze nie upłynął, a ponadto jak wynika z informacji udzielonej przez organ rentowy w piśmie z 26 stycznia 2017r. (na k.22 akt sprawy), płatnik składek terminowo reguluje raty wynikające z harmonogramu zawartego w umowie z 15 stycznia 2015r. W tych okolicznościach - w ocenie Sądu – w chwili podejmowania przez organ rentowy zaskarżonej decyzji, jak też w chwili rozstrzygnięcia przez Sąd, brak było podstaw zarówno do odmowy umorzenia należności objętych postępowaniem zainicjowanym wnioskiem płatnika składek z 12 września 2014r., jak też do umorzenia tych należności. Z uwagi na obowiązywanie między stronami umowy o rozłożeniu na raty należności niepodlegających umorzeniu, podejmowanie decyzji w przedmiocie

wniosku płatnika składek o umorzenie należności było przedwczesne. W ocenie Sądu decyzja w tym przedmiocie powinna być podjęta bądź to po zrealizowaniu w/w umowy z 15 stycznia 2015r. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, bądź to wcześniej ,tj. po rozwiązaniu przedmiotowej umowy z przyczyn określonych w jej paragrafie 7. Zauważyć bowiem należy, że w paragrafie 7. te same umowy organ rentowy i płatnik składek zawarli zamknięty katalog sytuacji, z których zaistnienie choćby jednej skutkować będzie rozwiązaniem umowy i w dalszej kolejności wymagalnością należności z tytułu składek i odsetek za zwłokę podlegających ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej (umowa k.15v akt sprawy). Nie ulega wątpliwości, że w dacie wydawania zaskarżonej decyzji żaden z opisanych przypadków - ani zrealizowania umowy z 15 stycznia 2015r., ani jej wcześniejszego rozwiązania nie nastąpił.

W ocenie Sądu za okoliczność przemawiającą za odmową umorzenia należności określonych w decyzji o warunkach umorzenia z 10 października 2014r. nie może być uznany fakt opłacenia przez S. N. kosztów postępowania egzekucyjnego, ustalonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S., dotyczącego należności niepodlegających umorzeniu (których dotyczy w/w umowa z 15 stycznia 2015r.), w dniu 8 sierpnia 2016r., a zatem po upływie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 10 października 2014r. o warunkach umorzenia. W ocenie Sądu fakt zawarcia przez strony umowy o rozłożeniu na raty należności niepodlegających umorzeniu i rozłożenie tej spłaty na okresu kilku lat powoduje, że brak jest podstaw do uznania, iż koszty egzekucyjne dotyczące tych należności, powstałe do chwili wystąpienia z wnioskiem o umorzenie, powinny być opłacone w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 10 października 2014r. Zawarcie umowy o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek skutkuje bowiem zawieszeniem postępowania egzekucyjnego dotyczącego tych należności na okres realizacji zawartej umowy – vide: §5 pkt 1 umowy z 15 stycznia 2015r. (k.15-15v akt sprawy). W tych zaś okolicznościach nieuzasadnione jest warunkowanie umorzenia należności od uiszczenia kosztów egzekucyjnych w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji o warunkach umorzenia, w sytuacji gdy same należności z tytułu składek - których dotyczyło przedmiotowe postępowanie egzekucyjne - podlegają spłacie w dłuższej - ustalonej przez strony perspektywie czasowej. Zauważyć przy tym należy, że niezrealizowanie przez płatnika składek zawartej umowy skutkowałoby – zgodnie z umową – jej rozwiązaniem i w dalszej kolejności koniecznością kontynuowania egzekucji tychże należności - paragraf 7 pkt 4 umowy z 15 stycznia 2015r. (k.15v akt sprawy). Do tożsamyh wniosków prowadzi analiza uregulowań zawartych w art.1 ust.10, 11 i 12 ustawy. W ustępie 10. ustawodawca wymienił należności z tytułu składek oraz inne kwoty – odsetki, opłaty prolongacyjne i dodatkowe, koszty upomnienia oraz koszty egzekucyjne, których spłata warunkuje umorzenie należności z tytułu składek. Następnie, w ustępie 11. ustawodawca wskazał, że niepodlegające umorzeniu należności - już bez ich wyliczenia, co wskazuje, że słowo należności dotyczy nie tylko składek, ale wszystkich w/w należności - podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o warunkach umorzenia. Wreszcie w ustępie 12. ustawodawca wprowadził wyjątek od zasady określonej w w/w ustępie 11. określającym termin spłaty należności na 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, wskazując, że w przypadku zawarcia umowy o rozłożeniu należności z tytułu składek na raty, warunek, o którym mowa w ustępie 10, a zatem spłaty określonych w tym ustępie należności (nie tylko składek i odsetek za zwłokę) uważa się za spełniony po ich opłaceniu, a zatem w terminie określonym w zawartej umowie.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że nawet w przypadku przyjęcia, że należności z tytułu kosztów egzekucyjnych - tu ustalonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S., powinny być opłacone przez płatnika składek wcześniej niż należności z tytułu składek i odsetek objęte umową o rozłożeniu na raty z 15 stycznia 2015r., tj. w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 10 października 2014r., to w okolicznościach sprawy brak jest podstaw do stosowania sankcji w postaci odmowy umorzenia należności. Podkreślić bowiem należy, że obowiązkiem organu rentowego jest określenie w decyzji, o której mowa w art.1 ust.8 ustawy warunków umorzenia i należności podlegających umorzeniu. W ocenie Sądu określenie warunków umorzenia, skoro następuje decyzji administracyjnej, powinno być zindywidualizowane, a zatem powinno odnosić się do sytuacji danego płatnika składek występującego z wnioskiem o umorzenie należności w trybie ustawy abolicyjnej. Dlatego określenie warunków umorzenia nie może sprowadzać się do przytoczenia ogólnych zapisów ustawy. Tymczasem, jak wynika z analizy decyzji z 10 października 2014r. (na k.4 akt organu rentowego), w pkt II sentencji tej decyzji organ rentowy ograniczył się do wskazania, że warunkiem umorzenia należności, określonych w pkt I decyzji, jest spłata należności niepodlegających umorzeniu,

a dalej wskazał, że należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie, należy uregulować w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie wg zasad określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w rozporządzeniu wykonawczym. Nie ulega wątpliwości, że wśród tak określonych warunków umorzenia należności organ rentowy nie sformułował warunku w postaci uiszczenia kosztów postępowania egzekucyjnego. Z kolei w uzasadnieniu w/w decyzji z 10 października 2014r. organ rentowy przytoczył ustęp 10 art.1 ustawy, w którym mowa o kosztach postępowania egzekucyjnego, ale przytoczenie w uzasadnieniu decyzji zapisu ustawy nie może być uznane za określenie warunków umorzenia. Wskazać przy tym należy, że w uzasadnieniu powyższej decyzji znalazł się akapit sporządzony pogrubioną czcionką, w którym organ rentowy stwierdza, że na koncie płatnika składek na dzień złożenia wniosku widnieją należności niepodlegające umorzeniu, ale w dalszym ciągu nawet nie zasygnalizował, że są wśród nich koszty egzekucyjne, które należy uiścić na rzecz Naczelnika Urzędu Skarbowego i to pod rygorem odmowy umorzenia należności określonych w pkt I decyzji (k.3 akt organu rentowego). Wobec takiej treści decyzji z 10 października 2014r. fakt uiszczenia przez płatnika składek należności z tytułu kosztów egzekucyjnych w dniu 8 sierpnia 2016r., a zatem po upływie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 10 października 2014r., nie może być poczytany za niewypełnienie warunków umorzenia należności podlegających umorzeniu i to niezależnie od pisma skierowanego przez organ rentowy do płatnika składek w dniu 28 września 2016r. (na k.9 akt organu rentowego). Pouczenie o obowiązku spłaty kosztów egzekucyjnych na rzecz Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. pod rygorem odmowy umorzenia należności, powinno bowiem zawierać się w decyzji z 10 października 2014r. wydanej w trybie art.1 ust.8 ustawy abolicyjnej, a nie w piśmie sporządzonym jedenaście miesięcy po wydaniu i doręczeniu płatnikowi składek decyzji z 10 października 2014r.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności, w tym fakt uiszczenia przez płatnika składek kosztów egzekucyjnych, Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.